

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO K O D E K S A S

1996 m. rugsėjo 24 d. Nr. I-1534
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Kodekso paskirtis

1. Vidaus vandenų transporto kodeksas reguliuoja vidaus vandenų laivybos, uostų veiklos, keleivių, krovinių, bagažo, pašto vežimo, buksyravimo santykius, taip pat nustato atsakomybę už žalą, padarytą vidaus vandenų transporto, bei už kitus šio kodekso nuostatų pažeidimus.

2. Vidaus vandenų ir žemės nuosavybės, darbo, kitus vidaus vandenų transporto dalyvių santykius reguliuoja šis kodeksas, Lietuvos Respublikos įstatymai bei kiti teisės aktai.

3. Kodekso nuostatos suderintos su šio kodekso priede pateiktais Europos Sąjungos teisės aktais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, Žin., 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

2 straipsnis. Vidaus vandenų transporto sąvoka

Vidaus vandenų transportas – ūkinės veiklos sritis, kuri apima keleivių, krovinių, bagažo, pašto vežimą, žvejybą, buksyravimą, vidaus vandenų transporto priemonių bei hidrotechnikos statinių eksploatavimą ir remontą, vidaus vandenų kelių, uostų ir prieplaukų, ryšių ir radijo navigacijos įrenginių eksploatavimą ir priežiūrą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, Žin., 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

3 straipsnis. Vidaus vandenų transporto objektų nuosavybė

1. Vidaus vandenų transporto priemonės, uostų ir prieplaukų pastatai ir įrenginiai nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos Respublikos valstybei, savivaldybėms, Lietuvos Respublikos ir užsienio fiziniams bei juridiniams asmenims, užsienio valstybėms.

2. Valstybinės reikšmės vidaus vandenų keliai ir jų infrastruktūra (hidrotechninių ir inžinerinių statinių kompleksas) nuosavybės teise priklauso tik Lietuvos valstybei.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr. 75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, Žin., 2000, Nr. 85-2585 (00.10.11)

4 straipsnis. Vidaus vandenų transporto valstybinis valdymas

1. Vidaus vandenų transporto valstybinį valdymą vykdo Susisiekimo ministerija, kuri pagal savo kompetenciją leidžia visiems fiziniams ir juridiniams asmenims privalomus teisės aktus ir tiesiogiai bei per įgaliotas institucijas kontroliuoja šių aktų vykdymą.

2. Vyriausybė gali steigti ir kitas specialias vidaus vandenų transporto valstybinio valdymo institucijas.

3. Lietuvos Respublikos vidaus vandenų kelius valdo, prižiūri ir tvarko Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota institucija.

4. Valstybinės ir vietinės reikšmės vidaus vandenų kelių būklės bei navigacinių įrenginių juose funkcionavimo, laivybos, uostų veiklos valstybinę kontrolę atlieka, laivų avarinius atvejus nagrinėja Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, *Žin.*, 2000, Nr.75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, *Žin.*, 2000, Nr.85-2585 (00.10.11)

4⁽¹⁾ straipsnis. Keleivių ir krovinių vežimas vidaus vandenų keliais, keleivių vežimo laivais vidaus vandenimis Lietuvos Respublikoje bei keleivių ir krovinių vežimo laivais vidaus vandenimis tarptautiniais maršrutais licencijavimas

1. Vežti keleivius laivais Lietuvos Respublikos vidaus vandenimis turi teisę įmonės, įsteigtos Lietuvos Respublikoje ir turinčios licenciją verstis keleivių vežimu laivais vidaus vandenimis Lietuvos Respublikoje, taip pat įmonės, įsteigtos bet kurioje Europos Sąjungos ar Pasaulio prekybos organizacijos valstybėje narėje pagal šios valstybės narės įstatymus ir turinčios šios valstybės narės kompetentingų institucijų išduotą dokumentą, suteikiantį teisę vežti keleivius laivais vidaus vandenimis.

2. Vežti keleivius ir krovinius laivais vidaus vandenimis tarptautiniais maršrutais turi teisę įmonės, įsteigtos Lietuvos Respublikoje ir turinčios licenciją verstis keleivių ir krovinių vežimu laivais vidaus vandenimis tarptautiniais maršrutais, taip pat įmonės, įsteigtos bet kurioje Europos Sąjungos ar Pasaulio prekybos organizacijos valstybėje narėje pagal šios valstybės narės įstatymus ir turinčios šios valstybės narės kompetentingų institucijų išduotą dokumentą, suteikiantį teisę vežti keleivius ir krovinius laivais vidaus vandenimis tarptautiniais maršrutais.

3. Licencijas verstis keleivių vežimu laivais vidaus vandenimis Lietuvos Respublikoje arba verstis keleivių ir krovinių vežimu laivais vidaus vandenimis tarptautiniais maršrutais išduoda Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota institucija licencijavimo taisyklių, patvirtintų Vyriausybės, nustatyta tvarka.

4. Įmonė, siekianti verstis licencijuojama veikla, privalo atitikti šiuos reikalavimus:

1) užtikrinti, kad laivai, kuriais ketinama vykdyti licencijuojamą veiklą, atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus ir turi tai patvirtinančius dokumentus;

2) turėti atitinkamus padalinius (specialistus), kurie galėtų organizuoti ir užtikrinti saugų keleivių ir krovinių vežimą laivais, taip pat saugų laivų eksploatavimą ir apsaugą, arba privalo sudaryti sutartį su kita įmone, kuri turi nurodytus padalinius (specialistus) ir sutinka užtikrinti šiam vežėjui saugų plaukiojimą;

3) laivų, kuriais ketinama vykdyti licencijuojamą veiklą, įgulos turi būti sudarytos iš vidaus vandenų transporto specialistų, turinčių galiojančius dokumentus, kurie patvirtina vidaus vandenų transporto specialistų įgytą kvalifikaciją ir teisę eiti atitinkamas pareigas laive.

5. Įmonė, siekianti gauti licenciją, Susisiekimo ministerijai arba jos įgaliotai institucijai licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka pateikia nustatytos formos prašymą bei kitus taisyklėse nurodytus dokumentus.

6. Licencija neišduodama, jeigu:

1) įmonė neatitinka šio straipsnio 4 dalyje nustatytų reikalavimų;

2) pateikiami ne visi dokumentai;

3) pateikti dokumentai užpildyti neteisingai;

4) pateiktuose dokumentuose yra nurodyta klaidingų duomenų.

7. Priėmus sprendimą licencijos neišduoti, apie tai per 3 darbo dienas raštu pranešama pareiškėjui, nurodant atsisakymo išduoti licenciją priežastis.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, *Žin.*, 2000, Nr.75-2267 (00.09.07)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, *Žin.*, 2000, Nr.85-2585 (00.10.11)

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, *Žin.*, 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

5 straipsnis. Tarptautinės sutartys

Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių yra nustatytos kitokios taisyklės, negu tos, kurias numato šis kodeksas, taikomos tarptautinių sutarčių taisyklės.

ANTRASIS SKIRSNIS VIDAUS VANDENŲ KELIAI IR JŲ ĮRENGINIAI

6 straipsnis. Vidaus vandenų kelių sąvoka

1. Vidaus vandenų keliai - laivybai tinkamos upės, ežerai, dirbtiniai vandens telkiniai ir Lietuvos Respublikai priklausanti Kuršių marių dalis, kuriuose yra navigacijos ženklų arba kurių locmano žemėlapiuose pažymėtas farvateris.

2. Vidaus vandenų keliai skirstomi į valstybinės ir vietinės reikšmės. Valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių sąrašą tvirtina Vyriausybė, o vietinės reikšmės ir perspektyvinių vidaus vandenų kelių sąrašus – Susisiekimo ministerija, suderinusi su Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

7 straipsnis. Vidaus vandenų kelių naudotojai

1. Vidaus vandenų kelių naudotojai – fiziniai ir juridiniai asmenys, besiverčiantys laivyba šiuose keliuose.

2. Vidaus vandenų kelių naudotojais taip pat laikomi fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie, suderinę su vidaus vandenų kelių valdytojais, nepažeisdami laivybos taisyklių, naudoja vidaus vandenį hidrotechnikai, žvejybai, sportui, poilsiui bei kitoms reikmėms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, *Žin.*, 2000, Nr. 75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, *Žin.*, 2000, Nr. 85-2585 (00.10.11)

Nr. [IX-1942](#), 2003-12-22, *Žin.*, 2004, Nr. 4-45 (2004-01-07)

8 straipsnis. Vidaus vandenų kelių naudotojų pareigos

1. Vidaus vandenų kelių naudotojai privalo vykdyti įstatymų, laivybos taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimus, užtikrinti racionalų ir saugų vandenų kelių naudojimą, neardyti vandens telkinių vagų ir krantų, negriauti ir negadinti hidrotechnikos bei kitų įrenginių ir komunikacijų, nepažeisti kitų vidaus vandenų naudotojų teisių, laikytis aplinkos apsaugos reikalavimų.

2. Hidrotechnikos įrenginių, tiltų, antvandeninių ir povandeninių komunikacijų savininkai (valdytojai) įpareigojami vykdyti ir reikalavimus, išdėstytus šio kodekso 9 bei 10 straipsniuose.

9 straipsnis. Hidrotechnikos statinių valdytojų pareigos

Fiziniai ir juridiniai asmenys, kuriems priklauso hidroelektrinės, užtvankos ir kiti hidrotechnikos statiniai vidaus vandenų keliuose, nustatyta tvarka privalo:

1) aukščiau ir žemiau įrenginių išlaikyti vandens lygį, būtiną saugiai laivybai per visą navigacijos laikotarpį;

2) sudaryti sąlygas, kad vidaus vandenų transporto priemonės nekliudomai ir saugiai praplauktų pro hidrotechnikos statinius;

3) išleisti vandenį iš vandens saugyklų vidaus vandenų kelių valdymo institucijų nustatytu laiku;

4) prižiūrėti hidrotechnikos statinių techninę būklę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, *Žin.*, 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

10 straipsnis. Tiltų, antvandeninių ir povandeninių komunikacijų valdytojų pareigos

Tiltų, antvandeninių ir povandeninių komunikacijų (kabelių linijų, diukerių ir kt.) valdytojai privalo:

- 1) derinti su vidaus vandenų kelių valdymo institucijomis tiltų statybos, rekonstrukcijos ir remonto, antvandeninių ir povandeninių komunikacijų įrengimo projektus;
- 2) įrengti ir aptarnauti įrenginius, garantuojančius saugų ir nekliudomą vidaus vandenų transporto priemonių plaukimą po tiltais ir antvandeninėmis komunikacijomis bei virš povandeninių komunikacijų. Kranto juostose įrengti perspėjamieji ir nurodomieji (signaliniai) ženklai privalo atitikti vidaus vandenų laivybos reikalavimus;
- 3) pastačius ir suremontavus tiltus, įrengus ir pertvarkius antvandenines ir povandenines komunikacijas, atlikti dugno gilinimo ir valymo darbus bei sutvarkytus vidaus vandenų kelių ruožus priduoti vidaus vandenų kelių valdytojui;
- 4) pakelti plūduriuojančiųjų ar pakeliamųjų tiltų tarpatramius pagal laivybos taisykles.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, *Žin.*, 2000, Nr. 75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, *Žin.*, 2000, Nr. 85-2585 (00.10.11)

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, *Žin.*, 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

11 straipsnis. Apsaugos juosta ir kranto juosta

1. Vidaus vandenų kelių valdytojai turi teisę vandens telkinių, priskirtų vandens keliams, apsaugos juostoje atlikti su laivybos saugumu susijusius darbus, įrengti navigacijos ženklus, o kad jie būtų geriau matomi, - kirsti medžius ir krūmus, suderinus su aplinkos apsaugos tarnyba bei žemės (miško) savininkais, valdytojais. Šiuos darbus atliekant padaryti žemės savininkams nuostoliai atlyginami įstatymų nustatyta tvarka.

2. Apsaugos juosta - žemės juosta pagal vandens telkinį, kurios ribos nustatomos pagal Vyriausybės patvirtintą tvarką. Apsaugos juostos dalis - 20 metrų pločio žemės juosta nuo vandens krašto arba kranto briaunos stačiose pakrantėse - vadinama kranto juosta.

3. Fiziniai ir juridiniai asmenys, naudojantys kranto juostos iškasenas, statantys tiltus ar atliekantys kitus darbus, privalo garantuoti laivybos reikmėms skirtų statinių, įrenginių bei navigacijos ženklų saugumą, nedelsdami privalo atstatyti darbo metu sugadintus įrenginius ir navigacijos ženklus.

12 straipsnis. Statiniai ir įrenginiai kranto juostoje

1. Vidaus vandenų kelių valdytojams kranto juostoje, nuosavybės teise priklausančioje valstybei, suderinus su aplinkos apsaugos tarnyba, leidžiama:

- 1) įrengti nuolatinius arba laikinus statinius, įrenginius laivams bei kitiems plaukiojantiems objektams (keltams, žemsiurbėms, dokams ir kt.) priplaukti ir laivybos bei krovinių saugumui užtikrinti;
- 2) neįrengiant nuolatinių statinių, pakrauti ir iškrauti laivus, laikyti laivų kietąjį kurą, laikinai saugoti žvejybos įrangą, laivų reikmenis.

2. Statinių ir įrenginių statyba kranto juostoje turi būti suderinta su kranto juostos savininku.

3. Kranto juostos savininkai savo statinių ir įrenginių statybą kranto juostoje privalo derinti su vidaus vandenų kelių valdytojais.

13 straipsnis. Uostai ir prieplaukos

1. Uostas - vidaus vandenų akvatorija ir kranto teritorija su joje esančiais pastatais ir įrenginiais, skirta laivams įplaukti, stovėti, juos remontuoti, iškrauti, pakrauti ir išplaukti.

2. Prieplauka - stacionari arba plaukiojanti (debarkaderis) laivų priplaukimo, stovėjimo, pakrovimo, iškrovimo, išplaukimo vieta, neturinti visų uostui būdingų požymių, išvardytų šio straipsnio 1 dalyje.

3. Krantinė – nustatyto ilgio, pločio ir leistinų apkrovų hidrotechninis įrenginys, skirtas laivams švartuoti ir krauti, keleiviams įlaipinti arba išlaipinti.

4. Uostai ir prieplaukos pagal atitinkamų darbų pobūdį yra keleiviniai, krovininiai, mišrieji, žvejybiniai bei pramoginių laivų. Uostų ir prieplaukų pastatai, statiniai ir įrenginiai turi atitikti nustatytus techninius ir aplinkos apsaugos reikalavimus, užtikrinti keleivių, krovinių, bagažo ir pašto saugumą, greitą ir patogų krovinių pakrovimą bei iškrovimą.

5. Vidaus vandenų uostai ir prieplaukos gali būti valstybės, savivaldybių ir privatūs. Valstybės vidaus vandenų uostų ir prieplaukų teritorijos ir akvatorijos ribas nustato Vyriausybė Susisiekimo ministerijos teikimu; savivaldybės vidaus vandenų uostų ir prieplaukų teritorijos ir akvatorijos ribas – savivaldybės taryba, suderinusi su apskrities viršininku; privačių vidaus vandenų uostų ir prieplaukų teritorijos ir akvatorijos ribas – steigėjas, suderinęs su apskrities viršininku ir savivaldybe. Vidaus vandenų uostus ir prieplaukas steigiant saugomose teritorijose, uostų ir prieplaukų teritorijos ir akvatorijos ribos turi būti suderintos su saugomos teritorijos administracija.

6. Vidaus vandenų uostai ir prieplaukos, naudojami keleiviams įlaipinti ir išlaipinti bei kroviniams pakrauti ir iškrauti, steigiami Vyriausybės nustatyta tvarka. Nekomercinės mažųjų, pramoginių arba sportinių laivų prieplaukos steigiamos Susisiekimo ministerijos arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

7. Susisiekimo ministerija registruoja vidaus vandenų uostus, o jos įgaliotos institucijos atlieka juose valstybinę laivybos priežiūrą.

8. Vidaus vandenų uostų kapitonus steigėjo teikimu tvirtina Susisiekimo ministerija.

9. Tarptautinio vidaus vandenų uosto statusą Susisiekimo ministerijos teikimu suteikia Vyriausybė.

10. Visų nuosavybės formų vidaus vandenų uostų ir prieplaukų savininkai privalo užtikrinti visų vežėjų vienodas teises įplaukti į uostus ir prieplaukas, naudotis uostų ir prieplaukų krantinėmis ir kitais įrenginiais kroviniams pakrauti ir iškrauti, įlaipinti ir išlaipinti keleivius, naudotis juose visomis logistinėmis vidaus vandenų transporto paslaugomis, mokant su tuo susijusius mokesčius ir rinkliavas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, *Žin.*, 2000, Nr. 75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, *Žin.*, 2000, Nr. 85-2585 (00.10.11)

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, *Žin.*, 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

TREČIASIS SKIRSNIS VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO PRIEMONĖS

14 straipsnis. Vidaus vandenų transporto priemonių sąvoka

Vidaus vandenų transporto priemonės – vidaus vandenų, žvejybos, mažieji, pramoginiai, sportiniai ir asmeniniai laivai, plūduriuojantys įrenginiai bei plūduriuojančios priemonės, eksploatuojantys arba aptarnaujantys vandenų kelius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, *Žin.*, 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

15 straipsnis. Vidaus vandenų transporto priemonių klasifikavimas

1. Vidaus vandenų laivas – bet kurio tipo savaeigis ar nesavaeigis keleivinis, krovininis, techninis (tarnybinis, mokslinio tyrinėjimo, techninio aptarnavimo ir kiti) laivas, keltas (keleivinis, krovininis, mišrus), kuris yra arba gali būti naudojamas laivybai vidaus vandenyse.

2. Žvejybos laivas – bet kuris laivas su jame esančia verslinės žvejybos įranga arba laivas, naudojamas šiai žvejybai ir įregistruotas Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre ar Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre bei įgaliotos klasifikacinės bendrovės

išduotuose laivo dokumentuose turintis įrašą „Žvejojimo laivas“. Lietuvos Respublikos žvejojimo laivas, žvejojantis jūrų vandenyse, turi būti įregistruotas Žvejojimo laivų registre.

3. Mažasis laivas – bet kuris laivas, kurio korpuso ilgis ne didesnis kaip 20 metrų, išskyrus laivus, kurie yra pastatyti ir įrengti vilkti, stumti arba vilkti bortais sujungtus kitus negu mažasis laivas laivus, taip pat laivus, galinčius vežti daugiau kaip 12 keleivių, ir keltus. Mažiesiems laivams nepriskiriamos irklinės valtyys, kurių keliamoji galia iki 100 kg, taip pat baidarės, kurių keliamoji galia iki 150 kg, ir burlentės.

4. Pramoginis laivas – bet kurio tipo ir bet kuriuo būdu varomas sportui ir pramogoms skirtas laivas, kurio korpuso ilgis yra nuo 2,5 iki 24 metrų.

5. Sportinis laivas – specialiai sukonstruotas ir gamintojo atitinkamai pažymėtas laivas, skirtas tik sporto tikslams.

6. Asmeninis laivas – trumpesnis kaip 4 metrų laivas, naudojantis vidaus degimo variklį, turintį vandens srauto pompą kaip pirminį varymo šaltinį, ir suprojektuotas taip, kad jį sėdėdamas, stovėdamas ar klūpėdamas ant korpuso valdytų žmogus.

7. Plūduriuojantis įrenginys – plaukiojantis įrenginys, turintis mechaninę įrangą ir skirtas darbui vidaus vandenų keliuose ir uostuose (žemkasė, žemsiurbė, dokas, plaukiojantis kranas ir kiti).

8. Plūduriuojanti priemonė – nesavaeigis plūduriuojantis statinys (angaras, debarkaderis, mažųjų, pramoginių, sportinių ir asmeninių laivų stovėjimo įrenginys, vasarnamis, restoranas, valgykla, viešbutis, turistinis plaustas, maudykla ir kiti).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, *Žin.*, 2000, Nr. 75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, *Žin.*, 2000, Nr. 85-2585 (00.10.11)

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, *Žin.*, 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

16 straipsnis. Vidaus vandenų laivų registravimas ir techninė priežiūra

1. Vidaus vandenų transporto priemonės registruojamos Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre.

2. Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registrą steigia ir jo nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Neteko galios nuo 2005 m. birželio 9 d.

4. Neteko galios nuo 2005 m. birželio 9 d.

5. Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre įregistruotų vidaus vandenų transporto priemonių techninę priežiūrą atlieka Valstybinė vidaus vandenų laivybos inspekcija susisiekimo ministro nustatyta tvarka. Žvejojimo laivams, plaukiojantiems Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje, taikomi techniniai reikalavimai, nustatyti Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registre įregistruotiems vidaus vandenų laivams. Vidaus vandenų transporto priemonių techninę priežiūrą atliekama jas apžiūrint ir nuolat kontroliuojant jų techninę būklę. Vidaus vandenų transporto priemonei leidžiama plaukti tik nustačius, kad ji atitinka saugios laivybos reikalavimus.

6. Burinių jachtų techninę priežiūrą atlieka Lietuvos buriuotojų sąjunga pagal su Susisiekimo ministerija suderintas Jachtų techninės priežiūros taisykles.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, *Žin.*, 2000, Nr. 75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, *Žin.*, 2000, Nr. 85-2585 (00.10.11)

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, *Žin.*, 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

17 straipsnis. Laivų valdytojai

1. Laivo valdytojas yra savininkas ar kitas asmuo, kuris teisėtai naudojasi laivu.

2. Perleidus nuosavybės teisę į laivą, sudarius laivo nuomos ar panaudos sutartį, duomenys apie naują valdytoją įrašomi į Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registrą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, Žin., 2000, Nr.85-2585 (00.10.11)

KETVIRTASIS SKIRSNIS VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO PERSONALAS

18 straipsnis. Personalo sąvoka

1. Vidaus vandenų transporto personalą sudaro turintys specialų pasirengimą laivų įgulų nariai bei kranto darbuotojai, kurie tiesiogiai aptarnauja vidaus vandenų transportą.

2. Personalo priėmimo ir atleidimo tvarką, jo teises bei pareigas ir tarnybos laivuose sąlygas nustato darbo įstatymai, šis kodeksas, kiti teisės aktai, Susisiekimo ministerijos patvirtintos Tarnybos Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivuose statutas (toliau - Tarnybos laivuose statutas) ir pareiginiai nuostatai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, Žin., 2000, Nr.85-2585 (00.10.11)

19 straipsnis. Laivo įgula

1. Laivo įgulą sudaro kapitonas (škiperis) ir kiti įgulos nariai.

2. Laivo įgulos minimalios sudėties reikalavimus tvirtina susisiekimo ministras.

3. Laivo kapitonu (škiperiu) ir kitais įgulos nariais gali būti asmenys, turintys reikiamą diplomą arba kvalifikacijos liudijimą, kurie išduodami susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

4. Burinių jachtų įgulų nariams diplomus, kvalifikacijos liudijimus ir pažymėjimus išduoda Lietuvos buriuotojų sąjungos patvirtintos kvalifikacinės komisijos. Diplomų, kvalifikacijos liudijimų ir pažymėjimų išdavimo sąlygas ir tvarką nustato Burinių jachtų įgulų narių diplomavimo taisyklės, kurias, suderinusi su Susisiekimo ministerija, tvirtina Lietuvos buriuotojų sąjunga.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, Žin., 2000, Nr.85-2585 (00.10.11)

20 straipsnis. Laivo kapitonas (škiperis)

1. Savaeigį laivą valdo kapitonas, nesavaeigį laivą - škiperis.

2. Laivo kapitonas (škiperis) vadovauja įgulos darbui ir atsako už laivo, jo įgulos, keleivių bei krovinio saugumą. Jo nurodymai, kuriais siekiama laive garantuoti saugumą ir palaikyti tvarką, privalomi visiems laive esantiems asmenims.

3. Įgulos nariai į laivą priimami, jei kapitonas (škiperis) sutinka.

4. Kapitono (škiperio) teises ir pareigas nustato Tarnybos laivuose statutas.

21 straipsnis. Kapitono veiksmai, kilus pavojui laivui, žmonėms ir gamtai

1. Jeigu kyla pavojus laivo saugumui, kapitonas (škiperis) nedelsdamas turi imtis visų priemonių pavojui pašalinti ir atlikti visus reikalingus veiksmus.

2. Jeigu laivui gresia neišvengiama žūtis, kapitonas privalo imtis būtinų priemonių, kad keleiviai, o po to ir įgula saugiai apleistų laivą. Kapitonas laivą palieka paskutinis. Palikdamas laivą, kapitonas turi pasiimti laivo dokumentus.

3. Gavęs nelaimės signalą arba vidaus vandenų kelyje aptikęs pavojų žmogų ar laivą, kapitonas privalo suteikti žmonėms pagalbą, jeigu tai nesudaro rimto pavojaus jo laivui, keleiviams ir įgulai.

4. Įvykus avarijai ir užteršus aplinką, laivo kapitonas (škiperis) privalo imtis priemonių teršalams lokalizuoti ir neigiamoms pasekmėms likviduoti.

22 straipsnis. Atlyginimas už pagalbą suteikimą

1. Už pagalbos suteikimą pavojuje atsidūrusiam laivui, jeigu visiškai ar iš dalies buvo išgelbėtas laivas, kroviny ar kitas jame buvęs turtas, laivo valdytojas turi sumokėti atlyginimą.

2. Pagalba pavojuje atsidūrusiam laivui, jo kroviniui teikiama, tik jei yra kapitonų susitarimas dėl pagalbos. Už pagalbos suteikimą priklausančio atlyginimo dydis nustatomas šiame susitarime.

3. Išgelbėti žmonės neprivalo mokėti už savo išgelbėjimą.

4. Asmenys, gelbėję žmones, turi teisę į dalį atlyginimo už turto gelbėjimą kartu su gelbėjusiais turtą žmonėmis.

22⁽¹⁾ straipsnis. Laivybos sąvoka

Laivyba – laivų ir kitų vidaus vandenų transporto priemonių plaukiojimas Lietuvos Respublikos vidaus vandenyse (prekybinė, pramoginė, žvejybinė, linijinė ir kitos laivybos rūšys).

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, *Žin.*, 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

PENKTASIS SKIRSNIS LAIVYBA

23 straipsnis. Vidaus vandenų kelio ženklai

1. Vidaus vandenų kelių valdytojai privalo žymėti kelią navigacijos (nurodomaisiais ir įspėjamaisiais) ženklais.

2. Ženklių įrengimo, naudojimo ir nuėmimo tvarką nustato Vidaus vandenų kelių eksploatavimo taisyklės, kurias tvirtina Susisiekimo ministerija.

24 straipsnis. Plaukiojimo vaga (farvateris)

1. Plaukiojimo vaga (farvateris) – vidaus vandenų kelio juosta, tinkanti plaukioti tam tikrų matmenų laivams.

2. Plaukiojimo vaga (farvateris) turi būti pažymėta navigacijos ženklais arba nurodyta locmano žemėlapiuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, *Žin.*, 2000, Nr. 75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, *Žin.*, 2000, Nr. 85-2585 (00.10.11)

25 straipsnis. Laivybos saugumas

1. Laivybos saugumas užtikrinamas organizacinėmis, techninėmis, sanitarijos, gamtosaugos ir teisinėmis priemonėmis.

2. Šias priemones įgyvendina vidaus vandenų kelių, transporto priemonių, uostų, prieplaukų, hidrotechnikos, ryšių bei kitų vidaus vandenų transporto objektų valdytojai.

26 straipsnis. Valstybinė saugios laivybos vidaus vandenų keliuose priežiūra

Valstybinę saugios laivybos vidaus vandenų keliuose priežiūrą atlieka Valstybinė vidaus vandenų laivybos inspekcija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, *Žin.*, 2000, Nr. 75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, *Žin.*, 2000, Nr. 85-2585 (00.10.11)

27 straipsnis. Avarijų vidaus vandenų keliuose tyrimas

Vidaus vandenų keliuose įvykusių avarijų registravimo ir tyrimo tvarką nustato Vidaus vandenų laivų avarijų tyrimo taisyklės, kurias tvirtina susisiekimo ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, *Žin.*, 2000, Nr. 75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, *Žin.*, 2000, Nr. 85-2585 (00.10.11)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS RINKLIAVOS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [IX-289](#), 2001 04 19, Žin., 2001, Nr. 39-1359 (2001 05 09)

28 straipsnis. Valstybės rinkliava

Už laivo įregistravimą, išregistravimą, techninę apžiūrą, atitinkamų dokumentų bei licencijų, numatytų šio kodekso 4⁽¹⁾ straipsnyje, išdavimą mokama nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-289](#), 2001 04 19, Žin., 2001, Nr. 39-1359 (2001 05 09)

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, Žin., 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

29 straipsnis. Neteko galios nuo 2005 m. birželio 9 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, Žin., 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

SEPTINTASIS SKIRSNIS KELEIVIŲ IR BAGAŽO VEŽIMAS

30 straipsnis. Keleivio ir bagažo vežimo sutartys

1. Keleivio vežimo sutartyje vežėjas įsipareigoja nuvežti keleivį ir jo rankinį bagažą į paskirties punktą, o keleivis įsipareigoja sumokėti nustatytą užmokestį už nuvežimą. Keleivių vežimo vidaus vandenų transportu tarifus nustato vežėjas, maksimalius jų dydžius suderinęs su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija.

2. Bagažo vežimo sutartyje vežėjas įsipareigoja nugabenti keleivio bagažą į paskirties punktą ir išduoti jį gavėjui, o keleivis įsipareigoja sumokėti nustatytą užmokestį už bagažo nuvežimą.

3. Draudžiamų vežti daiktų sąrašą numato Keleivių ir bagažo vežimo vidaus vandenų transportu taisyklės, kurias tvirtina Susisiekimo ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-926](#), 98.11.17, Žin., 1998, Nr. 105-2897 (98.12.02)

31 straipsnis. Neteko galios nuo 2005 m. birželio 9 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, Žin., 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, Žin., 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

32 straipsnis. Keleivio bilietas

1. Keleivio bilietas - keleivio vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas.

2. Bilietų pardavimo tvarką nustato Keleivių ir bagažo vežimo vidaus vandenų transportu taisyklės.

3. Biliete turi būti nurodyta išvykimo ir paskirties prieplaukos, kaina, išvykimo data ir laikas. Taisyklėse numatytais atvejais biliete, parduotame pradinėje prieplaukoje, turi būti nurodytas vietos numeris.

33 straipsnis. Keleivio teisės

Keleivis turi teisę:

- 1) užimti nurodytą biliete vietą;
- 2) nemokamai vežtis vieną ne vyresnį kaip 5 metų vaiką, jei jis neužima atskiros vietos;
- 3) nemokamai vežtis rankinį bagažą, o kitą bagažą - už nustatytą užmokestį;

4) su tuo pačiu bilietu plaukti to paties valdytojo ar jei yra laivų valdytojų susitarimas - kitais laivais, kai laivas dėl kokių nors priežasčių negali plaukti;

5) nutraukti keleivio ir bagažo vežimo sutartis ir, grąžinęs į kasą bilietą arba bagažo kvitą, gauti sumokėtus pinigus. Kai keleivio vežimo sutartis nutraukiama ne dėl nuo keleivio priklausančių priežasčių, pinigai už bilietą grąžinami proporcingai nuo bilieto grąžinimo laiko Keleivių ir bagažo vežimo vidaus vandenų transportu taisyklėse nustatyta tvarka.

34 straipsnis. Keleivio pareigos

1. Keleivis privalo:
 - 1) sumokėti už vežimą;
 - 2) saugoti bilietą ir bagažo kvitą iki kelionės pabaigos ir jį pateikti kontroliuojančiam asmeniui pareikalavus;
 - 3) laikytis nustatytos elgesio tvarkos.
2. Jei keleivis nesumoka už vežimą, nesilaiko nustatytos tvarkos, kapitono nurodymu jis gali būti išlaipintas iš laivo prieplaukoje.

35 straipsnis. Bagažo kvitas

1. Bagažo kvitas - bagažo vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas.
2. Bagažo kvite turi būti nurodyta numeris, daiktų skaičius, svoris ir kaina už vežimą.

36 straipsnis. Bagažo išdavimas ir saugojimas

1. Vežėjas privalo grąžinti keleiviui bagažą, kai keleivis jam pateikia bagažo kvitą.
2. Neatsiimtas bagažas saugomas prieplaukų bagažinėse. Už bagažo saugojimą imamas nustatytas užmokestis.
3. Per 30 parų nuo pristatymo į paskirtą vietą dienos neatsiimtas bagažas realizuojamas nustatyta tvarka.

37 straipsnis. Rasti daiktai

1. Rasti laive daiktai perduodami laivo kapitonui arba uosto (prieplaukos) administracijai.
2. Rastų daiktų saugojimo ir realizavimo tvarką nustato Keleivių ir bagažo vežimo vidaus vandenų transportu taisyklės.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS KROVINIO IR PAŠTO VEŽIMAS

38 straipsnis. Krovinio vežimo sutartis

Krovinio vežimo sutartyje vežėjas pagal priimtą užsakymą įsipareigoja priimti krovinį, pateikti laivą, pagal važtaraštį nugabenti patikėtą jam krovinį į paskirties punktą ir išduoti jį gavėjui, o siuntėjas įsipareigoja pateikti krovinį ir už jo vežimą sumokėti nustatytą užmokestį. Krovinio vežimo vidaus vandenų laivais tvarką nustato krovinio vežimo vidaus vandenų laivais taisyklės, kurias tvirtina susisiekimo ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, *Žin.*, 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

39 straipsnis. Užsakymas

1. Užsakymas - siuntėjo pasiūlymas jo nurodytomis sąlygomis vežėjui pateikti reikalingą laivą užsakyme nurodytam kroviniiui vežti.
2. Užsakymo pateikimo būdą pasirenka siuntėjas.
3. Užsakyme turi būti šie rekvizitai:
 - 1) krovinio siuntėjo - juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė; adresas;

- 2) krovinio gavėjo - juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė; adresas;
 - 3) krovinio išsiuntimo ir paskirties punktai;
 - 4) krovinio pavadinimas, kiekis (svoris) ir rūšis;
 - 5) laivo pateikimo laikas;
 - 6) laivo pateikimo vieta;
 - 7) pakrovimo ir iškrovimo bei vežimo terminai.
4. Siuntėjo užsakymas laikomas priimtu, kai vežėjas raštu arba kitomis komunikacijos priemonėmis praneša apie užsakymo priėmimą.

40 straipsnis. Važtaraštis

1. Važtaraštis – krovinio vežimo sutartį patvirtinantis dokumentas. Važtaraštyje siuntėjas privalo nurodyti:

- 1) krovinio siuntėjo – juridinio asmens pavadinimą arba fizinio asmens vardą, pavardę; adresą;
 - 2) krovinio gavėjo – juridinio asmens pavadinimą arba fizinio asmens vardą, pavardę; adresą;
 - 3) krovinio pavadinimą;
 - 4) krovinio kiekį (svorį), rūšį;
 - 5) svorio nustatymo būdą;
 - 6) vežimo sutarties sąlygas, krovinio išsiuntimo ir paskirties punktus;
 - 7) krovinį lydinčiuosius dokumentus;
 - 8) krovinio ženklus;
 - 9) krovinio ypatybes;
 - 10) užmokestį už vežimą (važtapinigius) ir už suteiktas paslaugas (pakrovimą ir iškrovimą);
 - 11) vežant pavojingą krovinį – jo pavojingumo klasę ir identifikacinį numerį pagal Jungtinių Tautų Organizacijos sudarytą pavojingų medžiagų sąrašą.
2. Siuntėjas surašo važtaraštį 3 egzemplioriais. Vienas egzempliorius lieka siuntėjui, kiti du išduodami vežėjui.
3. Važtaraštyje gali būti žymos apie krovinio įvertinimą, įpakavimą (tarą) ir kitos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, Žin., 2000, Nr.85-2585 (00.10.11)

41 straipsnis. Laivo parengimas

1. Vežėjas privalo pateikti švarų ir tinkamą vežti tos rūšies kroviniai laivą, atitinkantį gamtos apsaugos reikalavimus.

2. Laivas, kuriuo vežamas krovinys, turi atitikti minimalius techninius reikalavimus, kuriuos tvirtina Susisiekimo ministerija, o jo įgula turi būti sukomplektuota taip, kad užtikrintų saugų krovinio vežimą iki paskirties punkto.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, Žin., 2000, Nr.85-2585 (00.10.11)

42 straipsnis. Krovinio priėmimas

1. Vežėjas, priimdamas krovinį iš siuntėjo į savo sandėlį arba jį pakraudamas savo priemonėmis, privalo tikrinti krovinio kiekį (svorį) ir būklę.

2. Jeigu krovinį pakrauna siuntėjas savo priemonėmis, vežėjas turi teisę tikrinti krovinio kiekį (svorį) ir būklę.

3. Jeigu priimant krovinį buvo pastebėta krovinio ar įpakavimo (taros) trūkumų arba pažeidimų ar nustatyta, kad krovinys netinkamas vežti, apie trūkumus ar pažeidimus turi būti pažymėta važtaraštyje ir patvirtinta siuntėjo bei vežėjo parašais.

4. Krovinys laikomas priimtu vežti, kai vežėjas parašu ir kalendoriniu spaudu važtaraštyje patvirtina krovinio priėmimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, Žin., 2000, Nr.85-2585 (00.10.11)

43 straipsnis. Krovinio pakrovimas ir iškrovimas

1. Krovinį pakrauna ir iškrauna vežėjas, jeigu sutartyje nenumatyta kitaip.
2. Vežėjas privalo tikrinti, ar krovinį pakrovimas, išdėstymas, tvirtinimas laive atitinka technines sąlygas, nustatytas Krovinių vežimo vidaus vandenų keliais taisyklėse.
3. Visi siuntėjui priklausantys krovinų įtvirtinimai ir medžiagos, įtraukti į važtaraštį, vežami kaip krovinys ir išduodami gavėjui kartu su krovinio paskirties punkte.

44 straipsnis. Krovinio vežimo, pakrovimo ir iškrovimo terminai

1. Krovinio vežimo, pakrovimo ir iškrovimo terminai nustatomi šalių sutartyje.
2. Vežėjas privalo pristatyti krovinį į paskirties punktą sutartyje nustatytu laiku.
3. Jeigu krovinį krauna siuntėjas (gavėjas) savo priemonėmis, pakrovimo ir iškrovimo terminai pradedami skaičiuoti nuo to momento, kai laivas yra atvykęs į pakrovimo ar iškrovimo punktą ir parengtas atlikti tokius darbus.
4. Jeigu per sutartyje ar Krovinių vežimo vidaus vandenų keliais taisyklėse nustatytą terminą nebuvo pranešta apie laivo pateikimą pakrovimui ar iškrovimui, siuntėjui ar gavėjui turi būti suteikiamas papildomas terminas šioms darbams pasirengti.

45 straipsnis. Krovinio peradresavimas

Krovinio siuntėjas vežimo laikotarpiu turi teisę nekeisdamas paskirties punkto keisti važtaraštyje nurodytą krovinio gavėją. Gavėjo keitimo tvarką nustato Krovinių vežimo vidaus vandenų keliais taisyklės. Vežėjas atlieka siuntėjo nurodymus tik tuo atveju, kai krovinys dar neperduotas ankstesniam gavėjui.

46 straipsnis. Pranešimas apie krovinio pristatymą

Apie laivo atvykimą vežėjas nedelsdamas privalo pranešti krovinio gavėjui, bet ne vėliau kaip per 12 val. po laivo atvykimo į paskirties punktą.

47 straipsnis. Krovinio išdavimas

1. Paskirties punkte vežėjas išduoda krovinį gavėjui patikrinęs jo kiekį (svorį) ir būklę.
2. Išduodamas krovinį, vežėjas kartu su gavėju tikrina:
 - 1) jeigu krovinys plombuotas, krovinio plombas, jų būklę;
 - 2) krovinio įpakavimo (taros), kontenerių būklę;
 - 3) krovinio kiekį (svorį).
3. Išduodamas krovinį gavėjui, vežėjas kartu duoda ir vieną važtaraščio egzempliorių. Krovinys laikomas perduotu gavėjui, kai gavėjas parašu važtaraštyje (vežėjo ir gavėjo egzemplioriuose) patvirtina krovinio priėmimą.
4. Jeigu krovinys atvežtas netvarkingame laive arba su netinkamomis, pažeistomis plombomis, arba nesilaikant greitai gendančių krovinų pristatymo termino, arba jeigu krovinio kiekio (svorio) trūksta ar yra sužalojimų, vežėjas ir gavėjas tai pažymi važtaraštyje ir patvirtina parašais.
5. Gavėjas gali atsisakyti priimti krovinį, kai krovinį sužalojus ar pablogėjus jo kokybei visiškai ar iš dalies negalima krovinio naudoti pagal tikslinę jo paskirtį.
6. Jeigu perduodant krovinį gavėjui, kyla ginčų dėl krovinio plombų, krovinio būklės ar krovinio kiekio (svorio), kviečiamas ekspertas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2267 (00.09.07)

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, Žin., 2000, Nr.85-2585 (00.10.11)

48 straipsnis. Krovinio saugojimas

1. Krovinio gavėjas privalo laiku priimti ir išgabenti iš uosto ar prieplaukos krovinių.
2. Krovinys paskirties uoste ar prieplaukoje nemokamai saugomas 24 val. neskaičiuojant krovinio atgabenimo dienos. Po šio termino už kiekvieną saugojimo parą imamas sutartyje ar Krovinių vežimo vidaus vandenų keliais taisyklėse nustatyto dydžio užmokestis.
3. Jeigu krovinio išdavimas vilkinamas dėl vežėjo kaltės, užmokestis už krovinio saugojimą nemokamas.
4. Krovinio saugojimo uoste ar prieplaukoje tvarką nustato Krovinių vežimo vidaus vandenų keliais taisyklės.

49 straipsnis. Neteko galios nuo 2005 m. birželio 9 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, *Žin.*, 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

50 straipsnis. Krovinių vežimų ribojimas ar uždraudimas dėl nenugalimos jėgos ar kitų įvykių

1. Uosto ar prieplaukos administracija gali uždrausti arba apriboti krovinių vežimą, atsižvelgdama į vidaus vandens kelių techninę būklę, hidrometeorologijos tarnybų informaciją bei kitus pranešimus.
2. Jeigu dėl nenugalimos jėgos ar kitų įvykių, trukusių ilgiau kaip 24 val., buvo sustabdyti ar uždrausti krovinių vežimai, uosto ar prieplaukos administracija privalo apie tai pranešti nurodyma priežastį ir sustabdymo trukmę siuntėjui ar gavėjui.
3. Jeigu dėl nurodytų priežasčių uosto ar prieplaukos darbas nutraukiamas ilgiau kaip 48 val., apie tai skelbiama visuomenės informavimo priemonėse nurodant priežastį ir nutraukimo trukmę.

51 straipsnis. Pašto vežimo sutartis

1. Pašto vežimo sutartyje vežėjas įsipareigoja nugabenti siuntėjo patikėtą jam pašta į paskirties punktą ir išduoti gavėjui, o siuntėjas įsipareigoja už pašto vežimą sumokėti nustatytą užmokestį.
2. Pašto siuntos pristatymo į laivą ir vežimo terminai nustatomi šalių susitarime. Pašto siuntų priėmimo ir išdavimo tvarką nustato bendros Susisiekimo ministerijos ir Ryšių ir informatikos ministerijos taisyklės.

52 straipsnis. Pavojingų krovinių vežimas

1. Pavojingi kroviniai vežami vidaus vandenų transportu Vyriausybės nustatyta tvarka.
2. Pavojingų krovinių sąrašą tvirtina Vyriausybė.

DEVINTASIS SKIRSNIS BUKSYRAVIMAS

53 straipsnis. Buksyravimo sutartis

1. Buksyravimo sutartyje laivo valdytojas įsipareigoja vilkti arba stumti (buksyruoti) laivą tam tikrą nuotolį ar tam tikrą laiką, taip pat atlikti manevrą, o stumiamo ar velkamo laivo valdytojas įsipareigoja sumokėti nustatytą užmokestį.
2. Buksyravimo sutartis gali būti sudaryta rašytine forma ar kitu šalių pasirinktu būdu (pasikeičiant raštais, telefonogramomis, faksogramomis ir kt.).

54 straipsnis. Nesavaeigių laivų parengimas buksyravimui

Nesavaeigių laivų valdytojas privalo sutartyje nustatytais terminais tinkamai parengti ir numatytoje vietoje pateikti buksyravimui laivus.

55 straipsnis. Nesavaeigių laivų priėmimas buksyravimui

Buksyruojančio laivo valdytojas, priimdamas buksyravimui nesavaeigius laivus, privalo:

- 1) patikrinti nesavaeigių laivų techninę būklę;
- 2) nustatyti, ar nesavaeigiai laivai tinka buksyravimui;
- 3) surašyti aktą apie nesavaeigio laivo priėmimą buksyravimui.

56 straipsnis. Laivų įgulos pavaldumas

Buksyruojamųjų laivų įgula yra pavaldi buksyruojančio laivo kapitonui ir privalo tiksliai vykdyti jo nurodymus, jeigu kitaip nenumatyta buksyravimo sutartyje.

57 straipsnis. Buksyruojančio laivo kapitono pareigos įvykus avarijai

Įvykus avarijai, buksyruojančio laivo kapitonas privalo imtis visų priemonių žmonių saugumui užtikrinti, avarijai likviduoti, nesavaeigiam laivui išsaugoti.

58 straipsnis. Buksyravimo pasibaigimas

1. Baigus buksyravimo sutartyje numatytą laivo vilkimą, stūmimą arba manevrą, sutarties šalys surašo sutarties įvykdymo aktą arba padaro reikiamas žymas laivo buksyravimo dokumentuose.

2. Jeigu buksyravimo metu laivas buvo sužalotas, iš dalies arba visai prarastas laive esantis krovinsys, apie tai nurodoma sutarties atlikimo akte.

**DEŠIMTASIS SKIRSNIS
ATSAKOMYBĖ**

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

59 straipsnis. Atsakomybė už keleivio sveikatos sužalojimą ar gyvybės atėmimą

1. Vežėjas, kaip didesnio pavojaus šaltinio valdytojas, privalo atlyginti keleiviui žalą, padarytą didesnio pavojaus šaltinio, jeigu nėra įrodymų, kad žala atsirado dėl nenugalimos jėgos arba nukentėjusiojo tyčios.

2. Vežėjas atsako už žalą, kuri padaryta keleiviui laive arba įsodinimo ar išlaipinimo iš jo metu, neatsižvelgiant į tai, ar laivas plaukė, ar stovėjo.

60 straipsnis. Žalos, padarytos keleivio sveikatai ar gyvybei, atlyginimas

Žala, padaryta keleivio sveikatai ar gyvybei vežimo metu, atlyginama pagal Civilinį kodeksą. Vežėjui atskirai susitarus su keleiviu, gali būti nustatyta didesnė atsakomybė, negu nustatyta įstatymų.

61 straipsnis. Atlyginimas už laivo įgulos nario sveikatos sužalojimą ar gyvybės atėmimą

Žala, atsiradusi dėl laivo įgulos nario sveikatos sužalojimo ar gyvybės atėmimo, atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

62 straipsnis. Atsakomybė už krovinio ar bagažo praradimą, trūkumą ar sužalojimą

1. Krovinsys ar bagažas laikomas prarastu, jeigu jis nepristatytas į paskirties vietą per 30 dienų nuo krovinio ar bagažo priėmimo vežti dienos. Krovinio ar bagažo trūkumu laikomas jo kiekybinis sumažėjimas, o sužalojimu - jo kokybinių savybių pablogėjimas.

2. Vežėjas, priėmęs nustatyta tvarka iš siuntėjo krovinį ar bagažą, atsako už žalą, padarytą dėl krovinio ar bagažo praradimo, trūkumo ar sužalojimo.

3. Vežimu laikomas laikotarpis, per kurį kroviny ar bagažas buvo vežėjo žinioje neatsižvelgiant į tai, ar jis buvo laive, uoste, prieplaukoje ar kitoje vietoje. Jeigu vežėjas atliko priimto krovinio ar bagažo pakrovimą, perkrovimą ar perdavimą, tai padaryta tokiu metu žala laikoma atsiradusia vežimo laivu metu.

63 straipsnis. Atsakomybė už pavėluotą vežimą

1. Vežėjas, pažeidęs vežimo terminą, privalo atlyginti keleivio, krovinio, bagažo gavėjo ar siuntėjo dėl to turėtus nuostolius, jeigu sutartyje nebuvo numatyta atsakomybė netesybomis. Negautos pajamos neatlyginamos.

2. Vežimo terminas laikomas nepažeistu, jeigu vežėjas savo įsipareigojimo negalėjo atlikti dėl nenugalimos jėgos, kurios vežėjas negalėjo ir neturėjo numatyti ir išvengti.

64 straipsnis. Atsakomybė už žalą, padarytą susidūrus laivams

1. Susidūrus laivams, žalą, padarytą laivams ar kitam turtui, atlygina laivo valdytojas, dėl kurio kaltės įvyko susidūrimas.

2. Žalą, padarytą keleiviams, kroviniumi ar bagažui susidūrus keliams laivams, solidariai atlygina dėl to kalti laivų valdytojai.

65 straipsnis. Atsakomybė už žalą, padarytą tretiesiems asmenims

Žalą, padarytą tretiesiems asmenims ar jų turtui vežant vidaus vandenų keliais, atlygina laivo valdytojas pagal Civilinį kodeksą.

66 straipsnis. Atsakomybė už laivo prastovą

Už laivo prastovą dėl pavėluoto pakrovimo ar iškrovimo, ar dėl dokumentų, susijusių su pervežimu, neįforminimo ar nepateikimo nustatytu laiku ir kitus pažeidimus, dėl ko įvyko laivo prastova, šalys gali nustatyti netesybas. Netesybų nustatymas turi būti įformintas raštu.

67 straipsnis. Atsakomybė už vežėjui padarytą žalą

Keleiviai, krovinio siuntėjai ir gavėjai, kelių valdytojai, atlygina vežėjui padarytą žalą pagal Civilinį kodeksą.

68 straipsnis. Susitarimo dėl atleidimo nuo atsakomybės už padarytą žalą negaliojimas

Bet kokie vežėjo susitarimai su keleiviu, krovinio ar bagažo siuntėju ar gavėju dėl vežėjo atleidimo nuo atsakomybės už padarytą žalą ar jos dydžio sumažinimo negalioja. Tokio susitarimo negaliojimas nepanaikina vežimo sutarties.

69 straipsnis. Pretenzijų ir ieškinių dėl žalos atlyginimo pateikimo tvarka

1. Ieškiniai dėl reikalavimų, kylančių iš vežimo sutarties, pareiškiami teismui. Ieškovas gali iki ieškinio pareiškimo vežėjui pareikšti pretenziją. Vežėjas praneša apie pretenzijos patenkinimą arba atsisakymą ją patenkinti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos gavimo dienos. Jei per tą laiką atsakymas į pretenziją negautas, laikoma, kad vežėjas jos nepatenkino.

2. Ieškiniumi, kylančiam iš vežimo sutarties, pareikšti nustatomas dvejų metų ieškininės senaties terminas.

3. Pretenzijos pareiškimas pratęsia ieškininės senaties terminą vienam mėnesiui.

70 straipsnis. Atsakomybė už vidaus vandenų transporto priemonių ir jų stovėjimo įrenginių registravimo ir eksploatavimo taisyklių pažeidimą

Vidaus vandenų transporto priemonių bei jų stovėjimo įrenginių registravimo ir eksploatavimo, taip pat vidaus vandenų transporto priemonių laivybos taisyklių pažeidimus,

jeigu už tai nenumatyta baudžiamoji atsakomybė, užtraukia atsakomybę pagal Administracinių teisės pažeidimų kodeksą.

71 straipsnis. Atsakomybė už vidaus vandenų transporto laivybos ir eksploatacijos taisyklių pažeidimą

1. Vidaus vandenų transporto laivybos ir eksploatacijos taisyklių pažeidimas, tyčinis vandens kelių, juose esančių įrenginių, laivų, signalizacijos ar ryšių priemonių išardymas, sužalojimas, taip pat blogas jų remontas, sukėlęs ar galėjęs sukelti nelaimingų atsitikimų žmonėms, laivo katastrofą, avariją ar kitas sunkias pasekmes, užtraukia atsakomybę pagal baudžiamuosius įstatymus.

2. Juridinis ar fizinis asmuo, sugadinęs ar sunaikinęs vidaus vandenų keliuose ar uostų akvatorijose navigacinius įrenginius ar hidrotechninius statinius, privalo atlyginti žalą, taip pat avarijų, įvykusių dėl navigacinio ar uosto įrenginio sugadinimo, pasekmių likvidavimo išlaidas.

72 straipsnis. Atsakomybė už vidaus vandenų teršimą

Vidaus vandenų transporto priemonėms užteršus vidaus vandenų telkinius medžiagomis, kenksmingomis žmonių sveikatai, žemės ūkiui ar gyvajai gamtai, taikoma įstatymų numatyta civilinė, administracinė ar baudžiamoji atsakomybė.

73 straipsnis. Neteko galios nuo 2002 m. gruodžio 24 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

74 straipsnis. Neteko galios nuo 2002 m. gruodžio 24 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

75 straipsnis. Neteko galios nuo 2002 m. gruodžio 24 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Lietuvos Respublikos
vidaus vandenų transporto kodekso
priedas

**EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI, SU KURIAIS SUDERINTAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSAS**

Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodeksas suderintas su šiais Europos Sąjungos teisės aktais:

1) Tarybos 1987 m. lapkričio 9 d. direktyva 87/540/EEB dėl leidimo verstis krovinių vežėjo vandens keliais vidaus ir tarptautiniais maršrutais veikla bei abipusio diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų pripažinimo;

2) Tarybos 1991 m. gruodžio 16 d. reglamentu EEB Nr. 3921/91.

Kodeksas papildytas priedu:

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

Pakeitimai:

1. Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-926](#), 98.11.17, Žin., 1998, Nr.105-2897 (98.12.02)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO 30 STRAIPSNIO
PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2. Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1900](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2267 (00.09.07)

VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO 3, 4, 7, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 26, 27, 40,
41, 42, 47 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 4(1) STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

Pakeistas įstatymo įsigaliojimas:

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. spalio 1 d.

Pakeitimai:

1)

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1964](#), 00.09.26, Žin., 2000, Nr.85-2585 (00.10.11)

VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO 3, 4, 7, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 26,
27, 40, 41, 42, 47 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 4(1)
STRAIPSNIU ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-289](#), 2001 04 19, Žin., 2001, Nr. 39-1359 (2001 05 09)

VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO ŠEŠTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO IR 28
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1214](#), 2002-12-03, Žin., 2002, Nr. 123-5510 (2002-12-24)

VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO 1, 6, 13, 15, 16, 31, 61 STRAIPSNIŲ IR
DEŠIMTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO, 73, 74, 75 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO
NETEKUSIAIS GALIOS IR KODEKSO PAPILDYMO PRIEDU ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1942](#), 2003-12-22, Žin., 2004, Nr. 4-45 (2004-01-07)

VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-224](#), 2005-05-26, Žin., 2005, Nr. 72-2589 (2005-06-09)

VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO 2, 4(1), 9, 10, 13, 14, 15, 16, 28, 38 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO, KODEKSO PAPILDYMO 22(1) STRAIPSNIU IR 29, 31, 49 STRAIPSNIŲ
PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2005-06-15)

autrap@lrs.lt